

Экалагічная адукацыя: ад гульні да даследчай дзейнасці

У Брэсце адбылася III абласная навукова-практычная канферэнцыя па праблемах экалагічнага выхавання. У мерапрыемстве, арганізаваным упраўленнем адукацыі аблвыканкама і абласным экалага-біялагічным цэнтрам навучэнцаў, прынялі ўдзел педагогі-дашкольнікі, настаўнікі, метадысты, выкладчыкі ПТНУ і ВНУ, а таксама спецыялісты ЦКРНІР.

Па словах дырэктара БАЭБЦН І.М.Жуковіч, канферэнцыя праводзілася з мэтай аб'яднання і распаўсюджвання навукова-метадычнага і педагогічнага вопыту ў экалагічнай адукацыі, актыўнага ўкаранення ў практыку работы інавацыйных метадаў і тэхналогій.

— Сёння ў нэвучальных установах вобласці дзейнічаюць 623 гурткі экалага-біялагічнага профілю, 82 школьныя лясніцтвы, 280 экалагічных атрадаў, амаль 400 зялёных і блакітных патрулёў, 7 музеяў прыроды, каля 150 экалагічных сцяжын і звыш 300 вучэбна-даследных участкаў, — раскажаў першы намеснік начальніка ўпраўлення адукацыі Брэсцкага аблвыканкама А.Ф.Жук. — Дзякуючы абласному агляду-конкурсу па добраўпарадкаванні і азеляненні школьных тэрыторый "Кугок роднай зямлі", выяўляюцца новыя адрасы эфектыўнага вопыту ў экалагічнай адукацыі. Так, сёлета найбольш удалым аказалася афармленне навучальных устаноў Івацэвіцкага, Бярозаўскага, Камянецкага, Іванаўскага і Кобрынскага раёнаў, а таксама Бэрнавіч. Сучасныя азеляняльныя комплексы створаны ў Івацэвіцкім раёмным ліцэі, Іванаўскай гімназіі, Навіцкавіцкай сярэдняй школе Камянецкага раёна і Агародніцкай сярэдняй школе Бярозаўскага раёна.

Абласныя конкурсы па зборы макулатуры сярод навучальных устаноў далучаюць дзяцей да карыснай працы і садзейнічаюць рацыянальнаму выкарыстанню другаснай сыравіны. Сёлета вучні сабралі амаль 927 тон макулатуры на суму каля 126,3 мільёна рублёў. Найбольш актыўнымі зборшчыкамі другаснай сыравіны сталі баранавіцкія, бярозаўскія і кобрынскія школьнікі. Акрамя таго, вучні Брэстчыны плённа ўдзельнічаюць у рэспубліканскім конкурсе школьных праектаў па

энергаэфектыўнасці "Энергія і асяроддзе пражывання".

Сярод педагогаў, якія працуюць у экалагічным напрамку і рыхтуюць прызёраў рэспубліканскіх конкурсаў, варта вылучыць Л.А.Жыцянёва з Целяханскага цэнтра дзіцячай творчасці Івацэвіцкага раёна, Н.М.Турко і М.В.Прусевіч з Баранавіцкага экалага-біялагічнага цэнтра, Я.А.Чыжову з Пінскага гарадскога экалагічнага цэнтра навучэнцаў, М.В.Станіслаўчыка з баранавіцкай гімназіі № 3, Т.В.Казлову з Лунінецкага ліцэя, Р.М.Новік з Белаазёрскага экалагічнага цэнтра, М.Т.Уюна з Вельямозіцкай сярэдняй школы Брэсцкага раёна, Г.І.Моўчан з Мінянскай сярэдняй школы Кобрынскага раёна, К.У.Земаглядчука з баранавіцкай сярэдняй школы № 14 і В.М.Лапука з Пружанскага цэнтра творчасці дзяцей і моладзі.

У сваім выступленні загадчыца аддзела арганізацыйна-масавай работы БАЭБЦН П.Уварава засяродзіла ўвагу на сацыяльным партнёрстве ў ажыццяўленні экалагічнай адукацыі. БАЭБЦН цесна супрацоўнічае з абласным камітэтам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, абласным упраўленнем МНС, Брэсцкім дзяржаўным вытворчым лесагаспадарчым аб'яднаннем, БрДУ імя А.С.Пушкіна, БрДТУ, Палескім аграрна-экалагічным інстытутам НАН Беларусі і іншымі прыродаахоўнымі ўстановамі вобласці. Гэта дазваляе паспяхова вырашаць шэраг выхаваўчых задач.

Дзякуючы супрацоўніцтву, рэалізоўваюцца сумесныя доўгатэрміновыя даследчыя праекты ("Мой родны край", "Захаваем жывы свет прыроды Брэстчыны") і шматлікія акцыі ("Зямля — наш дом", "Лес для будучых пакаленняў"). Падчас іх правядзення экалагічныя атрады школьнікаў наведваюць прыродаахоўныя тэрыторыі (заказнікі, біясферныя рэзерваты, лясніцтвы, старыя сядзібныя паркі і інш.), дзе займаюцца навукова-даследчай дзейнасцю. Вучні высаджаюць дрэвы, праводзяць інфармацыйную работу сярод насельніцтва, ладзяць розныя экалагічныя акцыі.

Падчас канферэнцыі працавалі майстар-класы і праводзіліся прэзентацыі лепшага

педагагічнага вопыту па розных напрамках экалагічнай адукацыі. Так, педагог Целяханскага цэнтра дзіцячай творчасці Івацэвіцкага раёна Л АЖыцянеў расказаў аб рабоце навуковага таварыства вучняў "Колас".

— Даследчая дзейнасць — адна з самых эфектыўных форм работы ў экалагічным выхаванні дзяцей, — адзначыў Леанід Аляксеевіч. — У ходзе даследаванняў адбываюцца непасрэдныя зносіны з прыродай. Школьнікі набываюць практычныя навыкі, назапашваюць вопыт навуковых эксперыментаў, развіваюць назіральнасць і інтарэс да вывучэння канкрэтных экалагічных пытанняў.

Члены навуковага таварыства займаюцца даследчай работай, якая тычыцца захавання генафонду культурных злакаў і іх родзічаў, аграбіялагічнага вывучэння ўзораў хлебных злакаў рознага экалага-геаграфічнага паходжання на лясчаных глебах, экалагічных выпрабаванняў дзікіх відаў раслін, стварэння новага гібрыднага матэрыялу ячменю і пшаніцы на аснове экалагічна і географічна аддаленых узораў для аграэкалагічных умоў Брэстчыны, інтрадукцыі новых зернекармавых культур рознага экалага-геаграфічнага паходжання і даследавання флоры наваколля Целяхан. Вырошчванне ўсіх відаў раслін вядзецца на прыцыпах экалагічнага земляробства, спасцігаючы якое дзеці пераконваюць бацькоў вырошчваць экалагічна чыстыя прадукты і далучацца да рацыянальнага прыродакарыстання.

Сяргей Грышкевіч

Источник: Настаўніцкая газета.-2012.-№ 5 (14 студз.)-С.13.